

AMUNKA

A SZEGEDI SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT HIVATALOS LAPJA

A német szociálpolitika egy fejezete.

Kis izelítéssel arra nézve, hogy milyen a komoly szociálpolitika, alább ismertetjük a német munkás-népjóléti hivatalok funkcióját és szerepüket Németország ujjaépítésében. Még a háború utolsó évében állították föl a német birodalmi gazdasági hivatal keretében a gazdasági és szociális politika központját, összekapcsolván a közigazgatás több fontos ágát a belügyi hivatal köréből. Ebben a hivatalban koncentrálták mindazokat a munkafeladatokat, melyektől Németország ujjaépítését várták: a kereskedelmi és gazdasági politika, az átmeneti gazdaság, az általános szociálpolitika, a szociális munkáspolitiká, a jóléti intézkedések.

A hivatal feladata gazdasági téren a gazdasági élet minden eszközzel való előmozdítása (ide tartozik a szakiskolák fölléltatása, tanulmányi műhelyek, kiállítások, jutalmazások stb.), továbbá a községi üzemek fejlesztése, (világítási üzemek, vízi erők, közlekedés, élelmiszerellátás köztesegítése). E feladatok keresztülvitelére a munkások és munkaadók-ból paritásosan megalkotott szervek állítottak fel.

Szociálpolitikai téren a hivatal feladata javaslatokat kidolgozni a munkásvédelemre, a munkanélküliség elleni biztosításra, a rokkant-biztosításra nézve, a munka jogának továbbfejlesztésére, kollektív szerződések elősegítésére, a munkásképviseletekkel való érintkezésre.

Egyéb szociális feladatai közé tartozik többek között az élelmezési, ruházati, lakás és szegényügyi politika. E téren figyelmen kívül hagyták a munkásnak a munkaadóhoz való viszonyát a javaslattevő testületet, osztálykülönbség nélkül, az egyes községek lakossága választja. Minden községnek meg vannak a munkahivatalaik, amelyeket a kerületi és az országos hivatalok foglalnak össze. A hivatalok mellett működnek a részben érdekképviseleti, részben az összlakosságból választott testületek. A hivatalok egyrészt közigazgatási funkciót végeznek, másrészt megfigyeléseik alapján javaslatokat tesznek fölöttes hatóságaiknak, ezeket intézkedéseiknél, törvényjavaslatok kidolgozásánál alapul veszik.

A munka- és nép jóléti hivatalok, melyeknek alapját még a császári Németország vetette meg, fontos-ságban gazdagodtak a német birodalmi szociálista vezetés idején. Ezek a nagyfontosságú szervezetek a német munkásság évtizedes küzdelmének egyik igen értékes eredményt jelzik.

A fölvilágosodott ember százszor erősebb a tudatlannál. Azért félnek úgy és kiabálnak kigyót-békat a szociálisták.

Zuhannak a husárok.

Zavarok a huspiacon. — Gyenge visszhang a vendéglőkben. — Harminc koronával esett a borjú-hus. — Mi lesz a menükkel? — „További áresés várható.”

Kisjövendelmű munkás tisztviselő és proletárcsaládok évek óta szenvednek már abban az inséges helyzetben, hogy husétel még vasárnap sem kerül az asztalukra. A husárok nagyon hosszú ideig megfizethetetlenül magasak voltak s már-már úgy látszott, hogy a százhusz koronás husárok örökre ezen a lehetetlen magassági ponton maradnak.

Nehéz és kínos várakozás után az elmúlt hét közepén megmozdultak a valósággal gyökeret eresztett husár-árak és alaposan zuhanni kezdtek. Az áresést először az újságokban lehetett tapasztalni, ahol a mézárások hirdetései konkurráltak egymással, olcsóbb husárakat jelezve még a hatósági mézárások áránál is. A hatósági huscsarnok sem várhatott magára sokáig, hanem leszállította az árakat a napi arfolyamra.

Alig négy nap alatt nagy zuhanások mutatkoztak a huspiacon. A marhahus kilója 110 koronáról 96 koronára, majd ismét 70 koronára, a borjúhus 60 koronára zuhant, tehát eddig átlag kilónként 30 koronával esett a hus ára. A disznóhus ára az utóbbi napok alatt változatlanul 84 korona maradt és úgy látszik, egyelőre nem is lehet remélni itt az áresést.

Munkatársunk kérdést intézett a hatósági huscsarnok vezetőjéhez az áresés tekintetében, aki a következő választ adta:

— Az áresés a múlt hét szerdáján kezdődött és nagy zavarokat okozott az ország minden piacán, úgy hogy a helyzet még ma sem tisztázódott. Az árak még nem állapodtak meg s további áresés várható. A hatósági huscsarnokban holnap újabb áreszállítást eszközölünk.

— A nagy zuhanás oka szerintem a fogyasztás nagymértvű csökkenése és valószínűleg tartom, hogy erre már a bojkott is kihatással volt.

— A piac helyzete nagyon bizonytalan, nagy zavarok vannak az árak körül és csak egy hét múlva remélhetjük a helyzet tisztázódását. Nagy a kedvtelenség. A vasárnapi dorozsmai vásáron úgy a kereslet, mint a kínálat feltűnően lanya volt. Előszóiban 30—35 koronáért vették a marhát.

— A sertés azért nem esik, mert kevés van s Makó vidékéről kell beszerezni. Az áresés hatása már mutatkozik: a közönség kedvet kapott a vásárlásra. Borjúhus iránt például megsokszorozódott a kereslet.

A husárok zuhanása csodálatos csodájára a vendéglőkben is visszhangot keltett. Ez a visszhang

azonban — amint már megszoktuk — igen gyöngé. Persze az áreséskedések iránt jól kifejtett érzékük van a vendéglősöknek. A vendéglősök leszállították ugyan a husételek árát, de az áreszállítás aránytalanul csekély. Mikor Budapesten a sülték ára 10 és 20 korona között váltakozik, akkor Szegeden a vendéglősök nagylelkűen 42 koronáról 35 koronára szállítják le az árakat. A másodosztályú vendéglőkben 32 korona a husétel ára.

Hogy miként lehetséges ez az aránytalanság a főváros és Szeged között, azon már mi nagyon sokat töprengtünk, annál kevésbé az ár-vizsgáló bizottság, amelynek pedig egyéb dolga sem lenne.

A husárok esésével kapcsolatban a 14—15 koronás menüt is olcsóbban kellene már adni. Az ár-vizsgáló bizottságnak már a múlt héten kötelessége lett volna ezekkel a dolgokkal foglalkozni s remélhetőleg jóvá teszi hibáját ezen a héten.

Itt az alkalom, hogy alaposan leszorítsák a husárakat minden vonalon, amihez első sorban a hatóság akciója szükséges, de sokat segíthet rajta a közönség kényszerű bojkottja is a magas husárakkal szemben.

A budapesti ügyvédi kamara a jogrendért és a betbüntetés ellen.

Budapest, június 28. A Magyar Híradó jelenti: A budapesti ügyvédi kamara tegnap délelőtt tartotta rendes közgyűlését Papp József dr. vezetésével. Az elnök megnyitó beszédében részletesen foglalkozott a jogélet újabb eseményeivel. A botbüntetés — nézete szerint — teljesen alkalmatlan bárbar büntetés nem, amely alkalmatlan a javításra, kiöli a becsületességet, lelkeben eldurvítja az elítéltet, de bírját is a nélkül, hogy a kívánt célt elérné.

Fittler Dezső dr. terjesztette elő ezután határozati javaslatát, amelyben a jogrend helyreállítását sürgeti és követeli a büntető nyomozatoknak kizárólag törvényeink szerint arra hivatott hatóságok és hatósági közegek által leendő teljesítését, a katonai közegeknek a polgári büntető bíraskodás alá tartozó ügyeknek előkészítő eljárásától szigorú távollétét, a védelem jogainak tiszteletben tartását és a védelem érvényesülésének megoltalmazását.

Szekely Aladár szólalt meg föl a botbüntetés ellen és Tasnády Nagy András dr. beszéde után a közgyűlés elfogadta Fittler határozati javaslatát.

RÉSEN.

KI LESZ a miniszterelnök? — igazán nem fontos ma. A kormányzás előfeltételei a fontosak, de addig, amíg ezeket a kormányzó hatalmi blokk állapítja meg, azok — sajnos — csak pártérdekeket szolgálnak. Oly mindegy tehát, hogy ki a miniszterelnök és kik a kormány tagjai, ha azt a programot kellene megvalósítani, amely éppen egyik akadály a konszolidációnak. Mi lesz ebből, nem tudhatja senki. Pedig mindenkinek tudnia kellene, hogy az országnak mulhatatlannul szüksége lenne a belső békére. De lehetne erre remény addig, amíg ugyanazokkal a lehetőségekkel kívánják ezt az új kormánytól, amelyekkel az előzőeknek nem sikerült.

A BIZALMUNKAT azért nem vesztjük el, bár az aggodalmunkat sem titkolhatjuk. Bizunk abban, hogy elérkezik a megértés, a komoly munka, az ország szolgálatának ideje, de aggodunk a miatt, hogy addig még sok csalódáson, megpróbáltatáson kell átvergődnie az országnak. Az optimizmusra nem sok ok van, bár lehetne, ha azok, akik az ország megmentését hirdetik, nem sürögnének-forognának és türelmetlenkednének még mindig többen a hatalom szekere körül azoknál, akik meg is tudnák menteni.

NEM MONDHATUNK mindezek után most sem mást, mint hogy a szervezett munkásság bizakodóan várakozva, de öntudatos nyugalommal várja be a fejleményeket.

Nem akarják belátni, hogy a szervezett munkásság politikai iskolázottsága sokkal mélyebb, semhogy ne látna át a szítán. A szociáldemokrata párt nem mozdul és nem mozdulhat ki politikai passzivitásából addig, amíg az aktivitásnak előfeltételei hiányoznak.

Strausz István ügyében kitűzték a főtárgyalást.

Budapest, június 28. A 8 Órai Újság írja: Strausz Istvánnak, a legfőbb állami számvevőszék elnökének ügyében a vizsgálát már befejeződött és a főtárgyalást már e hó 30-án meg is tartják. Egyébként — mint illetékes helyről értesülünk — az állami számvevőszék elnöki tisztségére a miniszterelnök fog három jejtelt kijelölni és a jelöltek közül a nemzetgyűlés fogja megválasztani az elnököt. A választást ezután végső fokon a kormányzó erősíti meg.

A politikai helyzet.

Budapest, június 28. A Magyarországi írja: A két kormányzó párt intéző bizottsága ma délelőtt is folytatta tanácskozásait. Az intéző bizottság már most is megállapodott a következőkben: Szorossá teszik a két párt együttműködését, tételbe foglalt, a teljes munkatervet kimérítő programot alkotnak az együttműködés tartamára, a legszorosabb pártfegyelmet fogják kötelezővé tenni, úgy hogy az egyik párt a másik pártot az együttműködés alatt állandóan ne támadhassa, és végül megállapodott abban, hogy csak olyan miniszterelnökök fogad el, aki a pártok valamelyikéhez tartozik és semmi esetre sem támogat olyan politikust, aki kívül áll a pártokon.

Apponyi nem vállalja a kormányalakítást.

Budapest, június 28. Az Új Nemzedék írja: Apponyi Albert gróf elváratai körében az a hír terjedt el, hogy Apponyi elhárította magától azt a szerepet, hogy a kibontakozásban a mai körülmények között részt vegyen.

Bethlen István kormányalakítása meggyűlölt.

Budapest, június 28. A 8 Órai Újság jelenti: Bethlen István gróf a politikai válság utolsó fázisában állandóan a homlokterben állt és úgy tetszett, hogy a krízis megoldásában vezető szerepe lesz. A legutóbbi napokban Bethlen István gróf közreműködése elvesztette a közvetlen aktualitást, még pedig hozzá közelálló körök információi szerint azért, mert Bethlen István grófnak olyan kívánságai vannak, amelyeket illetékes helyen ezidőszakra nem honorálhatnak. Egyébként Bethlen István grófnak az a véleménye, hogy a válságot most kormányzó partokkal kell megoldásra vinni, mert a pártok kívül jövő beavatkozás csak káros lehet és nem járulna hozzá a konszolidáció biztosításához.

Uj nevek az előtérben.

Budapest, június 28. A 8 Órai Újság jelenti: A politikai válsággal kapcsolatos miniszterelnöki kombinációk során ma politikai körökben két név került előtérbe. Az egyik Rakovszky István, a nemzetgyűlés elnökének, másik pedig Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter neve. Korányit különösen a kisgazdapárt körében lánsszirozzák és jelölését azzal indokolják, hogy az elkövetkező kormány első sorban az ország súlyos pénzügyi helyzetén kell segítenie és ezért nagyon kívánatos lenne, ha pénzügyi szakember állna a kormány élén. Mindkét kormányzó pártban egyformán hangoztatják azt a kívánságot, hogy a jövő miniszterelnöknek erős garanciákat kell kapni arra nézve, hogy a belső rendet megőrhassa.

Az új görög király.

Berlin, június 28. (MTI.) Párisból jelentik: Sándor görög király lemondásának és a compaghtti herceg trónralépésének hírének tegnap későn este megerősítették Párisban. A változás a legközelebbi napokban fog megtörténni.

A tiszántuli élelmiszerelkobzás.

A közlelmmezési hivatal vezetője is károsnak tartja a kirendeltség intézkedését.

Vasárnapi számunkban megírtuk, hogy a Tiszántulról a szegedi közlelmmezési kirendeltség intézkedése folytán nem lehet élelmiszert behozni. Ugyanis a közlelmmezési kirendeltség utasítására Hódmezővásárhelyen feltartóztatják a Szegedre jövő vonatokat és *tíz külön felül* minden élelmiszert elkoboznak. Felhívtuk úgy a főispán, mint a főkapitány figyelmét a szegedi kirendeltség vásárhelyi működésére és kimutattuk azt, hogy az élelmiszerek elkobzása a szegedi piacra káros hatással van.

Ma délelőtt kérdést intéztünk a közlelmmezési hivatal vezetőjéhez, Fodor Jenő tanácsnokhoz, hogy van-e tudomása a közlelmmezési kirendeltség vásárhelyi vizsgálatáról és hogy ennek a szegedi piacra milyen hatása lesz. Fodor Jenő tanácsnok a következőket mondotta:

— Tudomásom van arról, hogy a közlelmmezési kirendeltség Hódmezővásárhelyen átvizsgálja a vo-

natokat és elkobozza az élelmiszereket. En a közlelmmezési kirendeltségnek ezt az intézkedését a szegedi piacra *rendkívül károsnak* tartom, mert arról a mennyiségről, amit vonatokon szállítanak Szegedre, a kirendeltségnek nincs tudomása és nem foglalta le. Ezt az élelmiszert eldugják és csak így jut a szegedi piacra. Ha a kirendeltség elkobozza az élelmiszert, akkor a gabonaművek olyan magasra fognak fölemelkedni, mint amilyen magasán a télen voltak. A kirendeltség által kiutalt mennyiség nem elegendő és ha továbbra is tart az élelmiszerek elkobzása, akkor az eredetileg a láncereskedők ellen irányuló intézkedést a fogyasztók fogják megérezni.

Ismételten felhívjuk tehát a főispánt arra, hogy a közlelmmezési minisztériumban tegyen lépéseket a rendelet módosítására, hogy ne kobozzák el a Szegedre irányított élelmiszereket.

Jellinek szegedi levele.

Budapesti detektívek nyomoznak Szegeden.

A négyszázötvenmillióvalutas család ügye — mint ismeretes — Szegeden kezdődött. Ugyanis Jellinek Morton identázott Budapestről és itt akart keresztüljutni az újszegedi oldalra, miközben eltűnt, úgy hogy a rendőrség Jellinek tartózkodási helyét még mindig nem tudta kikutatni. A szegedi rendőrség megindította a Jellinek-ügyben a nyomozást, azonban a sajtót nem informálta, sőt annyira titokban tartotta az egész esetet, hogy a lapok csak a budapesti lapok útján szerezték a csalárról tudomást. A Jellinek-ügyben még mindig nyomoznak Szegeden, azonban most már ezeket a nyomozásokat nem a szegedi rendőrség, hanem a budapesti rendőrség Szegedre küldött detektívjei végzik.

A detektíveknek sikerült megállapítani, hogy Jellinek Morton Szegeden tárgyalt egy borotválóképű fiatalemberrel, azonban, hogy ki ez a fiatalember és miért tárgyalt vele Jellinek, azt mélyszéges homály fedi. A nyomozás további folyamán a detektívek a Tisza-szálló levélszekrényében egy levelet találtak, amely Jellineknek szült és amelyet Lélay igazgató írt. A levélben Lélay arról értesíti Jellinekét, hogy miután megunta várni, Budapestre utazik és mindkettőjük podgyászát magával viszi.

A rendőrség a levelet, amely több mint két hétig feküdt a Tisza-szálló levélszekrényében, lefoglalta és a büntügy irataihoz csatolta.

Budapest, június 28. A Nap írja a Jellinek-ügyben: Jellinek Morton sorsáról ma szenzációs hír érkezett. A rendőrség megállapította, hogy az elszökött valutacsalló Kolozsváron tartózkodik. Egy Kolozsvárról érkezett ember — akinek nevét a rendőrség nem közli, — levelet írt a főkapitányságnak,

amelyben figyelmeztette a nyomozó hatóságokat arra, hogy Jellinek Kolozsváron tartózkodik és levelet küldött egy pesti ismerősének, amelyben pénzt kér és utasítja a családját, hogy hitelezőivel, akik neki valutára pénzt adtak, egyezzen ki. A levelet a rendőrség ma délelőtt megszerezte.

A Szegedre kiküldött detektívek is eredményesen dolgoztak és sikerült Jellinek utolsó napjának minden óráját földeríteni. Teljes a névsora azoknak, akikkel Jellinek Szegeden tárgyalt. Eltűnésének körülményeit is megállapították.

Budapest, június 28. Az Est jelenti: A budapesti büntető törvényszék vizsgáló bírása elfogató parancsot adott ki család, sikkasztás és magyar fölülbélyegzéssel el nem látott bankjegyeknek az ország területéről való kicsempészése általi elkövetett büntett alapos gyanúja miatt Jellinek Morton new-yorki születésű, 30 éves, református vallású volt miniszterelnökségi titkár, budapesti lakos ellen.

Az államrendőrség főkapitánysága ezt a körözvényt az ország összes nyomozó hatóságainak, rendőrségeinek, csendőrkülönítményeinek és parancsnokságainak elküldte. A körözvény magyar, német és angol nyelven jelent meg és Jellinek arcképét is közli.

Budapest, június 28. A 8 Órai Újság jelenti: A vádtanács valószínűleg szerdán délben dönt Gerő és Lélay bankigazgatók szabadlára helyezéséről.

A bojkott.

Budapest, június 28. A MTI. jelenti: A magyar kormány megbízta Gratz Gusztáv dr. bécsi magyar követet, hogy a nemzetközi szakszervezetek kiküldötteinek hozzá tudomására azokat az intézkedéseket, amelyeket a magyar kormány már a bojkott életbeléptetése előtt Magyarországon a jogrend biztosítására tett. A magyar kormány nem gondol arra, hogy a szakszervezetek kiküldötteinek fölvilágosítása céljából külön képviselőket küldjön Bécsbe.

Budapest, június 28. Az Est jelenti Bécsből: Csehország részéről még nincs hivatalos értesítés, hogy a munkásság csatlakozott-e a bojkotthoz, vagy sem. A cseh kormány nem adott ki semmiféle hivatalos utasítást, azonban a magánjelentések szerint a határon való átkelés nincs biztosítva, mert ha hivatalosan nem is rendelte el a cseh kormány a zárlatot, türi, hogy a vasúti és hajómunkások a személy- és áruforgalmat megnehezítsék, sőt teljesen lehetetlenné tegyék.

Bécs, június 28. (MTI.) A Der Morgen am Montag írja: A bécsi keleti pályaudvaron még fentartják a bojkottot Magyarország ellen. Ma egyetlen vonat sem indult Magyarországra felé.

Dreyfus nem halt meg.

Bécs, június 28. (MTI.) A Vorwärts megjegyzi a lapoknak Dreyfus Alfréd őrnagy haláláról szóló híréhez, hogy valószínűleg nevesere történt. A Temps ugyanis néhány nappal ezelőtt közölte egy Dreifuss Alfréd nevű kereskedő halálának hírért. Dreyfus őrnagy haláláról eddig semmi hiteles tudósítás nem érkezett.

Nyugati bestiák.

Uj amerikai szenzáció!!

Az Urániában.

KORZÓ - MOZI

Telefon:

Igazgatóság 455.

Pénztár 1—85.

június 29, 30 és július 1-én.

Kedden, szerdán és csütörtökön.

Amerikai cow-boy film.

A prairie hőse.

Wild-West dráma öt felvonásban

Előadások: hétköznap 5, 7 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor.

HIREK

— A Munka legközelebbi száma a közbeszó ünnep miatt csütörtökre jelenik meg.

— **Fő a bürokrácia.** A dorozsmai főszolgabíró a napokban beszűntette a tápéi kompjáratot, mert a komp olyan rossz állapotban van már, hogy a közlekedés életveszélyes rajta. A komp kijavításáig a város a kótrásvezetőség vaskompját akarta kölcsön kérni, amit azonban csak a miniszter engedélye alapján adhatnak oda. Miután az aratási munkákat a tiszai forgalom megszüntte nagyon akadályozza, a tanács sürgős táviratban kéri a minisztertől a vaskomp kikölcsönzését.

— **Elhunyt színész.** Kőrmendy Kálmán, a Bélyárosi-színház tagja Budapesten elhunyt. Kőrmendy a szegedi színházról szerződött a Bélyárosi Színházhoz, ahol csakhamar szép művészi sikerei voltak. Az utóbbi években tüdőbaj kínoztta a kiváló színművészt. Hat hónap óta nem játszott és állapota annyira rosszabbodott, hogy vasárnap meghalt. Felesége, Gömör Vilma és kis fia gyászolják. Kedden délután temetik Budapesten.

— **A Munkásszínpad.** Műkedvelőknek vezetősége f. hó 30-án, szerdán, este 6 órakor a Kiskaszinóban vezetőségi ülést tart.

— **Romának az utak.** A városi tanács fölíratot intézett a miniszterhez, hogy utasítsa a szegedi államépítészeti hivatalt a dorozsmai ut sűrűs rendbehozására. A Szeged-Dorozsma és Szatymaz közötti ut ugyanis annyira megromlott, hogy az őszi esőzések beálltával teljesen használhatatlan lesz. Az uton végig hatalmas gödrök vannak, amit az államépítészeti hivatal is észrevehetett volna már régen.

— **Fölállítják a rókusi vámsorompót.** Megírta annak idején, hogy Botika Sándor dr. rendőrfőkapitány kérte a tanácsot, hogy „fontos és közérdekű szempontok miatt” július 4-ig vámsorompóval zárja el a dorozsmai utat. A tanács tárgyalásokat kezdett Kass Jánossal, hogy a kávéház terraszán levő négy oszlopot és a hozzávaló láncot megvásárolja tőle. A mérnöki hivatal most mutatta be a sorompó tervrajzát, amely szerint a dorozsmai utra vezető följárót az állomás bal sarkától a vámbázig elzárják. A sorompó fölállítása tizenötezer koronába kerül.

— **A Szegedi Általános Munkásdalkör** kedden délután 6 órai kezdettel a szegedi műkedvelők közreműködésével kabarét rendez a Dugonics-kertmozi helyiségében. Jegyek a dalkör tagjainál és Maros-utca 4. szám alatt a gondnoknál válthatók.

— **Tilos a majális.** A város tanácsa utasítást küld a várostanyai kapitányságoknak és erdőőröknek, hogy majálisokat tartani csakis tanácsai engedéllyel lehet és az e célra berendezett vendégszobákat csakis a felmutatott tanácsai engedély alapján szabad felnyitni.

— **A prairie hőse** című, kalandokkal teli izgalmas amerikai cow-boy-dramát keddtől csütörtökig játsza a Korzó-mozi. A bravuros, féktelen temperamentumu film szerepeit a legjelesebb amerikai színészek játsszák.

A tabla Löw Immanuelnek a lakásán való őriztetését rendelte el.

A főrabbi kedden délelőtt hagyja el az ügyészség fogházát.

Megírta A Munka, hogy Löw Immanuel dr. szegedi főrabbi védője a vádtanács azon határozata ellen, amelyben a vizsgálati fogság fentartását rendelte el, az ítéletátláshoz felfolyamodást jelentett be. A tabla a múlt héten tárgyalta a szabadlábrahelyezési kérelmet és a vád kiegészítését rendelte el. A védők ismét beadvánnyal fordultak a táblához, amelyben kaució ellenében Löw Immanuel dr. szabadlábra helyezését kérték.

A tabla vasárnap délelőtt foglalkozott a védők újabb előterjesztésével és úgy határozott, hogy Löw Immanuel dr. főrabbinak a vizsgálati fogság fentartása mellett lakásán történő őriztetését rendeli el.

A tabla intézkedése folytán az ügyészség a főrabbit kedden délelőtt az ügyészség fogházából a lakására szállíttatja át, ahol a tárgyalás megtartásáig őrizet alatt tartják.

Központi árueosztás a munkásszövetkezetek részére.

A Munkások Általános Fogyasztási Szövetkezetének közgyűlése.

Szeged egyik legjobban működő gazdasági intézménye, a Munkások Általános Fogyasztási Szövetkezte vasárnap délelőtt tartotta első évi rendes közgyűlését.

Ábrahám Mátyás elnök megnyitójában vázolta a mai idők nehéz gazdasági helyzetét, amelynek ellenére a szövetkezet a lefolyt üzleti évben kitűnően működött. Ezután az igazgatóság beterjesztette az évi jelentést és mérleget, amelyet a közgyűlés tudomásul vett és a 19.883 korona nyereségről úgy határozott, hogy abból 15.000 koronát tartalék-alapra, a fennmaradó összeget pedig új s ámla fedezésére fordítja. A közgyűlés hozzájárult az igazgatóságnak ahhoz a javaslatához, hogy az igazgatósági tagok számát tizenötől tizenegyre, a felügyelőbizottsági tagok számát pedig tizenegyről öt tagra csökkentse. Ezután pótlólag igazgatósági tagokká választották Ablaka Györgyöt és Hechtl Dénest, a felügyelő bizottságba pedig Dobai

Mihályt és Schreier Ignácot. — Az elhangzott felszólalások és jelentések nyomán kialakult az a vélemény, hogy a szövetkezet intenzívebb működésére keressen kapcsolatot a budapesti Általános Fogyasztási Szövetkezettel. Ugyanis a vidéki munkás fogyasztási szövetkezetek körében mind jobban és jobban tudatára ébrednek annak, hogy ha a hatalmas központi szövetkezettel tudnának érintkezésbe lépni, ez számíthatatlan előnyöket jelentene a vidéki szövetkezetek tagjainak.

Egy központi árueosztó szerv olcsó áru kiűnő hatással lennének az árak irányítására és a vidéki szövetkezetek lényegesen olcsóbb árban tudnának tagjaik részére árukat eladni. A terv keresztülvitelére most folynak a tárgyalások és egészen bizonyos, hogy rövid időn belül a Munkások Általános Fogyasztási Szövetkezte a budapesti központi szövetkezettel a legszorosabb összeköttetésben fog együtt működni.

— **Elítélt árdragítók.** A kihágási bíróságon ma délelőtt elítélték Mucsa Ruppertné, mert a barack kilóját makszimális hat koronás ár helyett tíz koronáért árusította. Ugyanúgy árdragításért hatvan, illetve harminc korona pénzbírságra ítélte a kihágási bíróság Miskolczy Mihályné és Harkai Viktória dorozsmai lakosokat, mert kapuk alatt a tej literjét tíz koronáért árusították.

— **Egy düllő sorsa.** Simák Lajos alsótanyai földbélő beadvánnyal fordult a tanácshoz, amelyben azt kéri, hogy a földjén áthaladó düllőutat szüntesse be a tanács, mert az uton áthajtott állatok sok kárt tesznek a vetéseiben. A tanács meghallgatja az érdekeltek véleményét s ha úgy találja, hogy a düllőre nincs szükség, akkor az utat elzárja.

— **Öngyilkos színésznő.** Kucsera Tili, a Burgszínház tagja tegnap pillanatnyi elmezavarásban kiugrott harmadik emeleti lakásából az ablakon és szörnyet halt.

— **Öngyilkos orvos.** Szenes Sándor dr. orvos Budapesten levő lakásán veronallal megmérgezte magát és meghalt.

— **A városi szükségpénzek.** A pénzügyminiszter kérdést intézett a város tanácsához, hogy mivel fedezte a város a múlt évben kibocsátott tízmillió korona szükségpénzeit. A város tanácsa válaszában azt írja, hogy a szükségpénzeknek olyan ingatlan vagyont szolgált fedezetül, amelyet békében kilencvenmillió aranykoronára értékelték, ami ma körülbelül négy és fél milliárd papirkoronának felel meg.

— **Sok a rézgálic.** A város tudvaleg nagyobb mennyiségű rézgálicot vásárolt az idén a kormánytól harminc koronáért. A rézgálic nem fogyott el mind és sok a város raktárában maradt, úgy hogy a tanács most a megmaradt rézgálic elhelyezéséről akar gondoskodni. Szó volt arról, hogy a rézgálicot raktáron tartják és jövőre használják fel, de fél a tanács attól, hogy jövőre a rézgálic olcsóbb lesz és sokat ráfizetnek majd. Így arra a megállapodásra jutott a tanács, hogy felír a miniszterhez, vagy engedjen le a 30 koronás árból, vagy vége visza a főösleges rézgálicot.

— **A drága zsindely.** Megírtuk, hogy Kocsis Péter dorozsmai lakos följelentette Schachtice János fakeskedőt, mert szerinte huszonhét csomag zsindelyért és husz csomag léccért harminckétezer koronát számított. Az árvizsgáló bizottság az ügyet véleményadás végett áttette a kereskedelmi és iparkamarához.

Dugonics-kertmozi

Igazgató: Vass Sándor.

Telefon: 94.

CINABAR III.

része 6 felvonásban.

VII. rész:

A kémek karmai között.

VIII. rész:

Szenvedés a sivatagban.

IX. rész:

Vizáradat.

előadások d. u. 5 és 7 órakor az Uráuiában este 9 órakor a Dugonics kertmoziban Rendeshelyárak.

Árleszállítás

A „Médi Specialité”

hygienikus vattás szivarkahüvely, ugyisintén a „Pax” „Stella” „Kajada” „Riz Apart” szivarkahüvelyek arai 1.000 darabonként 50 K.

Kap. ható: Jókai-utca II. szám alatt és Rákóczi-tér, (tűzoltó laktanyával szemben.)

WEISZFEILER MÓR

A Medi Specialité szivarkahüvelyek főraktárosa

x Gyümölcsbőség gyümölcs-konzerválás. Az egész ország el van árasztva gyümölccsel és ez a piros- és sárgaszínű áradat napról napra fokozódik a gyümölccshalmozódás folytán. Gyümölcstermelésünk kitünő, a kivitel szünetel, sőt a külföldre indított áruk is részint visszajönnek. Az aránylag olcsó árak előreláthatólag még esni fognak és a közönségnek módjában volna konzerválni, ha volna hozzá cukor. Lehet azonban eltenni gyümölcsöt, sőt főzeléket is cukor nélkül, ha „Szaliko” néven ismert konzerváló tablettákat használunk. Az ily módon eltett gyümölcsök friss, zamatos ízüket mindvégig megtartják, édesítés céljából cukor hozzáadása csak fogyasztás előtt válik szükségessé, mikor a jelenlegi nagy cukorhiány és -drágaság valószínűleg már le lesz küzdve. Minden 3 és fél deciliteres üveghez egy tablettát szükséges, egy liter vagy kg.-hoz cca 3 tablettát. Egy zacskó (10 tablettát) ára 5 korona. Gyártja: „Medichemia” gyógyszerkészítmények gyára (Balla Sándor és Tsa), Budapest, Wesselényi-utca 69. Szegeden kapható: a vezérképviseletnél Szeged és vidéke részére: Schmiéd Mátys kereskedelmi ügynökség, Osztrovszky-utca 12, Bölcsház Dezső, Kossuth Lajos-sugárút 1, Szegedi Gazdák Szövetkezete, Tisza Lajos-körút 71, Kocsis Ferenc, Takaréktár-utca sarok, Ligeti Lipót, Kossuth Lajos-sugárút 79, Szeredai és Szabó, Valéria-tér, Belvárosi csemegéüzlet, Kölcsey-utca 5, Majszki Sándor utóda, Iskola-utca 3, Raáb Alajos, Bátya-utca 13, Szabó Ede, Szent István-tér, Barta és Kertész, Szent István-tér, Kenderfonógyár szövetkezete, Londoni körút 3, Hódmezővásárhelyen: Reisz Dezső, Andrassy-ut 45, Deutsch Zoltán, Kállay-utca 2; Kácsér Lipót, Kállay-utca 67, Vetró Sándor, Andrassy-ut 17, Drényovszky András, Kállay-utca 65, Bódi Károly, Kossuth-tér.

x Gyöngyhercegnő, Dumas Sándor világhírű regénye filmen kerül bemutatásra ma kedden az Uránia-moziban. A kitünő slager főszerepét Viktoria Lepanto grófnő játssza.

Szakmozgalom

A szakszervezetek büne.

A Vas- és Fémmunkások Lapja június 25-iki számából vettük át az alábbi és a szakszervezetek igazolásával szövegezték:

A gazdasági és társadalomtudományi kérdések nehezen megérthető problémái valóságos tárházat adják a fölületesen gondolkodók előtt a helytelen következtetéseknek. Ez teszi érthetővé, hogy egyes kérdések oly megvilágításban kerüljenek a nyilvánosság elé, amelyek még a legelemibb igazságot is nélkülözik. De igen gyakran elkövetik ezt a hibát még oly egyének is, akik egyébként a tudományok terén jártassággal bírnak. Ezeknek ugyanis kutatásuk közepette oly hamis helyzetképek adódnak elő, amelyek tudományos okfejtésüket is teljesen meghamisítják. Innen van az, hogy még ma is, amikor a bolsevizmus által fölkorlátozott kedélyek már esillapodófélben vannak, még mindig nagy azok száma, akik a bolsevizmus keletkezési oka fölött nem tudnak nyugodni.

pontra térni; még mindig nyitva áll ezen kérdés, mely a zavarkeltés fő anyagát adja. Ilyen helytelen megállapítás az, amely szerint a szakszervezetek csinálták a bolsevizmust, ők az okai annak, hogy az ez országban talajra talált. Tényként állítják be azt a meggyőződésüket, hogy a szakszervezetek képezték a bolsevizmus iskoláját, a társadalmi rendet fölforgató tanokat ott oltották a tagokba.

Ez megállapítás érdemleges bírálatát megejtendő, mindenneke előtt a következő két ténnyel kell lezögezünk: Az egyik az, amely szerint a bolsevizmus csak ott tudott tért hódítani, ahol a szakszervezetek gyöngék voltak, amíg a másik az, hogy a nagyipari államokban, ugymint Angliában és Németországban még többszöri kísérletezés, továbbá a legnagyobb mértékben kifejtett agitáció dacára sem tudott az erőszak uralma tesztet ölteni.

A magyar szakszervezeti mozgalom alig három évtizedes, amely idő az emberi fejlődés történetében, továbbá a társadalomtudományi kérdések helyes megértésében csak órák gyanánt szerepel. Könnyen érthető, hogy ily módon a magyar szakszervezeti mozgalomnak egyénitalakító hatása is kisebbségi. Áll ez különösen akkor, ha figyelembe vesszük még azt is, hogy szakszervezetünk működését folyton akadályozták. Anglia szakszervezeti mozgalma túlhaladta az egy évszázadot. A törvény által is elismert szakszervezetek minden korlátozás nélkül fejthették ki tevékenységüket. Növekvő erejük, továbbá tanításuk intenzivitása a tagok millióit sorakoztatta a kibontott zászló alá, amely szociálpolitikai nézetek kellő megismertetése és munkajóléti intézmények megalkotása jegyében szolgált a munkásság és a társadalom érdekeit. Amíg tehát az angol szakszervezetek szabadon taníthatták tagjaikat, addig a magyar szakszervezetek ezen szabadságot nélkülözni voltak kénytelenek. A törvényes elismerés egyben oly tényezőkké emelte az angol munkásokat, kik, osztozva a felelősségben, megfontoltabbak voltak és így azok kalandorpolitikára semmi körülmények között sem mutattak hajlandóságot.

Ezek előrebocsátása után rátérhetünk a szakszervezeteknek a bolsevizmus előidézésében — állítólag — kifejtett szereplésére. Vegyük bírálat alá azt az állítást, mely szerint a szakszervezetek a bolsevizmus iskolái. Vajjon igaz-e ez? Az objektív bírálat erre a kérdésre határozott nemmel felel. Nemmel pedig azért, mert ha ez így igaz lenne, úgy Angliában — tekintve az ottani szakszervezetek nagy számát — a bolsevizmusnak Magyarországot jóval megelőzve ott kellett volna előbb bekövetkeznie, ami azonban nem történt meg. Az az állítás tehát, hogy a bolsevizmus végső okát a szakszervezetek tanításaiban kell keresni, helytelen bírálatból indul ki és ily módon az okfejtése is téves.

A magyar és angol szakszervezetek közötti párhuzam egy másik értékes eredményt is ad. A magyar szakszervezetek rövid három évtizedes múltjával szemben áll az angol szakszervezetek évszázados múltja; ebből következik, hogy a tanítás intenzivitásának elmaradása

az egyedüli oka a magyar bolsevizmus karrierjének.

Meghívó. Az építőmunkások szakszervezete f. hó 30-án, szerdán este 6 órakor, közvetlenül a munka után, a Kiskaszinóban fontos gazdasági ügyben taggyűlést tart. Kérjük a szakszervezetek pontos megjelenését a vezetőség.

Értesítés. A Vas- és fémmunkások szakszervezete a Turul Szilágyi-féle vendégházban július 1-én, csütörtökön a Kis-kaszinóba költözik át. A július 4-iki, vasárnapi pénztárórát már itt tartják meg. A vezetőség.

Németnyelvű tanfolyamot nyit a Munkásokon-bizottság, ha kellő számban jelentkeznek az elvtársak. Jelentkezni lehet a párttitkárnál a Kis-kaszinóban.

A munkáskönyvtár megnyit. Könyvtári órák hétköznapokon szerdán és szombaton este 6-tól 8-ig, továbbá vasárnap délelőtt 10-től 12 óráig.

Keddi gyűlések.

Tekztílmunkások és munkások bizalmi ülése délután fél hatkor a Kis-kaszinóban.

Szerdai gyűlések.

Kendergyári javítóműhelyi munkások műhelyértekezlete délután 5 órakor a Kis-kaszinóban. — Tekztílmunkások és munkások gyári értekezlete délután fél 6 órakor a Kis-kaszinóban. — Építőmunkások taggyűlése este 6 órakor a Kis-kaszinóban.

Óráját és ékszerait

szakszerűen javítja a jóhírnevű, elsőrendű nagy javítóműhely

Iritz József

műorás és ékszerész,
Dugonics-tér 11. sz. a.

A Brauswetter-cégnak volt 10 évig elsőrendű szakmunkása.

Ajánlja pontosan beszabályozott órát és modern ékszerárktárát. — Törött aranyat a legmagasabb áron vesz.

Halló! Központ! Halló!

— Kérem a 13—08-at!

— Mit, mással beszél?

— Ezt a számot már sohasem lehet kapni?!

— Nem kérem, mert ez a szám Szeged és környéke legjobb és legkiválóbb kereskedelmi ügynökségének telefon-száma, amely állandóan el van foglalva. Mert, ha bárki eladni vagy venni akar házat, birtokot vagy egyéb ingatlant, avagy gyorsan akar lebonyolítani bármiféle kereskedelmi ügyletet, az mind csak ezt a számot hívja s jelentkezik.

Kövesi Béla

kereskedelmi ügynöksége
Margit-u. 28. sz. I. em. 10.

Házasságközvetítés és információk beszerzése a legnagyobb diszkréció mellett

Legjobb sveici óra, ékszer, gramofonlemez,

öngyújtó, zseblámpa, legolcsóbb árakban. Óra és ékszerjavítás jótállás mellett. Tört aranyat, régi arany- és ezüst pénzeket legmagasabb áron vesznek.

Tóth József órásmester, Kölcsey-utca 7. sz.
Prófétával szemben.
Kézműves Bank-épület.

Szives tudomására adjuk a n. é. közönségnek, hogy a Szt. István-tér 2. sz. a.

festékáru kereskedést

nyitottunk. Raktáron tartunk mindenféle háztartási, egyéni és festékáru cikkeit. A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve vagyunk tisztelettel **Halasz és Ritter** festékkereskedők SZEGED, Szent István tér 2. szám alatt.

Pártélet.

A párttitkárság értesítése.

A párttitkárság új helyiségre Maros-utca 4. szám alatt (Kis-kaszinó) van. Telefon 9—50.

A gyűléseket az eddigi föltételek mellett a jövőben is a titkárságnál kell bejelenteni.

Pártpénztári órák minden kedden és pénteken este fél 7-től fél 8-ig, valamint vasárnap délelőtt 10—12 óráig.

Felelős szerkesztő DEÁK DEZSŐ

Kiadó SZEDLITSKA LAJOS.

Kiadja A MUNKÁ lap- és nyomdavidámlat szövetkezet.

Szerkesztőség Vár-utca 7. szám. Telefon 10—96 szám.

Kiadóhivatal Maros-utca 4. szám. Kis-kaszinó. Telefon 9—50.

Nyomatott Burks András könyvnyomdájában. Szeged, Madách-u. és Vidra-u. sarok.

Svábbogár pusztításra ajánlom a

HARASZTOL-t,

Használati utasítással kapható HARASZTHY olajkereskedőnél, Peketes-utca 22. szám alatt.

ZAVIZA

villany- és műszaelepcsalista

Telefon:

11—94.

Horváth Mihály-u. 7.

ERDELYI

fogműterme

Tisza Lajos-körút 19. II. em. 7. Foghúzás, fogtömés műfogak.

ARANYAT

EZÜSTÖT

magas napi áron vesz

Györi Béla

műorás és ékszerész Klauzál-

tér 2. szám alatt.